

MERİÇ NEHRİ'NDE YAŞANAN TAŞKIN VE KİRLİLİK PROBLEMLERİNİN SINIRAŞAN SULAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Emine Arslan

Hacettepe Üniversitesi

(emine.arslan319@gmail.com)

ÖZ

Yeryüzünde ki bütün canlıların temel ihtiyacı olan su, geçmişte, günümüzde ve gelecekte büyük bir öneme sahip olmuş ve olmaya devam etmektedir. Tarih boyunca kurulan devletler genellikle nehir ve göl gibi tatlı su kaynaklarının bulunduğu yerlerde kurulmuştur. Bu durum insanların yaşamsal ihtiyaç olan suya ulaşmasını kolaylaştırmıştır. Jeolojik ve coğrafik özellikler itibarıyla kimi zaman yüzey ve yeraltı suları ülkelerin sınırları ile örtüşmemekte ve ülkeleri ortak hareket ettirebilir zoramaktadır.

Dünya üzerinde 263 tane sınıraşan göl ve nehir havzası bulunmaktadır. 145 ülke sınır oluşturan ve sınıraşan su devleti konumunda olup 30 ülke tamamen bu havzaların içinde yer almaktadır. Yine dünyada yaklaşık olarak 300 sınıraşan akifer bulunmakta ve 2 milyar insan su ihtiyacını bu birimlerden karşılamaktadır. Türkiye’de 25 akarsu havzası bulunmaktadır ve 5 tanesi sınır oluşturan ve sınıraşan su havzası konumundadır. Sınıraşan sular, Türkiye’nin su kaynaklarının %40’ını oluşturmaktadır. Türkiye; Fırat-Dicle, Aras ve Çoruh Nehirleri havzalarında memba(akış yukarı), Meriç ve Asi Nehirleri havzalarında mansap(akış aşağı) ülke konumundadır.

Ülkemizde mansap konumunda olan Meriç Nehri havzasının kıyıdaş ülkeleri Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye’dir. Meriç Nehri hemen hemen her yıl Edirne ilinde taşkına sebep olmaktadır. Özellikle yağışlı ve kar erimelerinin olduğu dönemlerde Bulgaristan’daki barajlardan bırakılan sular ile birlikte akışa geçen su nehir yatağından taşıp taşkına sebebiyet vermektedir. Yaz aylarında ise genellikle nehrin debisi azalmakta ve kuruma seviyesine gelmektedir. Diğer bir sorun ise Meriç ve Arda Nehirlerinin Türkiye sınırlarına girdiği noktalarda ki su kalitesi ölçüm noktalarında ölçülen verilere göre “çok kirli” kalitesinde olmasıdır. Kalite değerlendirmesi, 31.12.2004 tarihli 25687 sayılı Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği’ne göre değerlendirilmiştir.

Bu durum sınıraşan sular hukukunda uluslararası düzeyde kabul görmüş ilkelere ters düşmektedir. Çalışmamızda sınıraşan sular hukuku Türkiye’nin Meriç Nehri havzasında yaşanan taşkın ve kirlilik sorunları AB Su Çerçeve Direktifi ve Taşkın Risk Yönetimi Direktifi gereğince tartışılmıştır. Nehir Havza Yönetim Planı ve Taşkın Risk Değerlendirme Haritası yapılması, taşkın alanlarının belirlenmesi ve bu alanların kontrol altına alınmasının çözümü için ilk aşama olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıraşan su, Meriç Nehri, taşkın, kirlilik, AB Su Taşkın Direktifi

EVALUATION OF FLOOD AND POLLUTION PROBLEMS FOR MARITSA RIVER IN TERMS OF TRANSBOUNDARY WATERS

Emine Arslan

Hacettepe University
(emine.arslan319@gmail.com)

ABSTRACT

Water, which is the basic necessity of all living beings on earth, has a great importance in the past, present and future. Civilization has culminated in places where fresh water resources are often found, such as rivers or lakes. This situation provided easy access to the water. Due to geographical and geological features being different, occasionally the boundaries of surface and ground waters are not the same as the boundaries of the country and this situation forces to act jointly of the stakeholder countries.

The 263 transboundary lakes and river basins cover almost half of the Earth's surface. 145 States have territory in these basins, and 30 countries lie entirely within them. There are approximately 300 transboundary aquifers, helping to serve the 2 billion people who depend on groundwater. There are 25 river basins in Turkey and 5 of them are transboundary river basins. Transboundary waters constitute 40% of Turkey's fresh water resources. Turkey is situated in the upstream of Euphrates-Tigris, Aras and Coruh River Basins and in the downstream of Maritsa and Orontes Rivers.

Turkey is sharing Maritsa River Catchment with Bulgaria and Greece. The Maritsa River causes floods almost every year in Edirne. Extreme precipitation, snowmelt and water released from Bulgarian dams are the most frequent causes of flooding in the downstream city of Edirne. During summer time, flow rates generally decrease and in many cases it dries up. Water quality is another factor for Maritsa and Arda Rivers at the point where they enter to Turkey. According to the Turkish Standards (Water Pollution Control Regulation), quality of these surface waters can be classified as "very dirty".

This situation is against the international laws and regulations agreed for transboundary waters. In our study, the flood and pollution problems experienced in Turkey's Maritsa River basin have been discussed, in accordance with the EU Water Framework Directive and Flood Risk Management Directive. Preparation of River Basin Flood Risk Assessment and Management Plan Map might be the solution for the determination of flooded areas and flood control.

Determination of flood areas and the final solution regarding the control of these areas, in accordance with the directives River Basin Flood Risk Assessment and Management Plan Map, might be the initial step for the solution.

Keywords: *Transboundary water, Maritsa River, flood, pollution, EU Water Flood Directive*